

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**Гуманітарний факультет
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін****ЗАТВЕРДЖУЮ**

Начальник кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
кандидат педагогічних наук
підполковник

Олексій МІРШУК

15.06 .2021

**СИЛАБУС
«ФІЛОСОФІЯ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	254 Забезпечення військ (сил)
ОПП	Лінгвістичне забезпечення та комунікація

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол від 15.06. 2021 р. № 20

Харків 2021

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Гегечкорі Олександр Вахтангович
Наукова ступінь	-
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Місце роботи	Національна академія Національної гвардії України
Адреса кафедри	майдан Захисників України, 3, м. Харків, 61001, аудиторія 608
Контакти	0672616392
E-mail	gealvahh@ukr.net

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Цикл загальної підготовки
Змістових модулів – 9	Спеціальність 254 Забезпечення військ (сил)	Рік підготовки:
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат		1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		IV
		Лекції
		30 год.
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Семінарські, практичні та групові заняття
		18 год.
		Контрольні роботи
		2 год.
		Індивідуальні завдання:
		Самостійна робота
		36 год.
		Вид контролю: IV семестр – залік 4 год

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: система зв'язків «людина-світ» у їх значенні для військово-професійної діяльності офіцера НГУ.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: під час вивчення дисципліни використовуються теоретичні знання та практичні навички, одержані здобувачами вищої освіти при вивченні дисциплін «Соціогуманітарні основи військово-професійної діяльності» та «Правознавство»; для всіх дисциплін циклу загальної та циклу професійної підготовки, опанування яких передбачено у подальшому, дисципліна постає як загальнометодологічна основа.

Мета та завдання навчальної дисципліни: сформувати філософську і військово-філософську культуру; здатність до самостійного аналізу та осмислення принципових питань світогляду, які викликають постійну увагу філософів та глибоко хвилюють сучасних людей; уявлення про використання філософських знань у процесі вибору правильних життєвих орієнтацій та розв'язання смисложиттєвих проблем, під час вивчення інших дисциплін у частині методологічних підходів їхнього осягнення та культури репродукування; здатність здійснювати диференційний підхід до віруючих залежно від їх релігійних поглядів. Мати уявлення про сутність та зміст сучасного філософського процесу; особливості, сутність та зміст філософських доктрин та концепцій основних філософських шкіл та напрямків; методологію та методику військово-наукового пізнання; створити світоглядну та методологічну базу для професійного становлення та зростання курсантів як майбутніх офіцерів, формування у них компетентностей, які дозволять випускникам бути достойним громадянином України, достойно виконувати службові та службово-бойові завдання у підрозділах Національної гвардії України.

Компетентності, які формує дисципліна

Шифр компетентності	Зміст компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у ході виконання завдань забезпечення військ (сил), вирішення яких, надасть можливість створити сприятливі умови для дій військ в різних умовах обстановки, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
К 01	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
К 05	Визначеність і наполегливість щодо поставлених

	завдань і взятих обов'язків.
К 11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
К 22	Здатність опановувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел.

Знати: досягнення, зміст, історію світової та української філософської думки; методологічні функції філософії в науковому і військово-практичному аспектах; основні принципи, закони і категорії діалектики та особливості їх прояву в житті суспільства і військовій практиці; предмет, основні форми та закони логіки, їх роль у формуванні здатності офіцера критично мислити; сутність та зміст основних світових релігій, особливості релігійних конфесій і сучасних релігійних процесів в Україні, філософські проблеми війни, миру та армії.

Уміти: творчо розмірковувати про насувні проблеми буття, орієнтуватися у багатоманітності цінностей людського існування, самостійно аналізувати факти, явища та процеси в системі «людина-світ», «людина-суспільство» в їх діалектичному взаємозв'язку та з урахуванням змін, що відбуваються в світі та в Україні; креативно та критично мислити, творчо вирішувати професійні завдання, в тому числі в ситуаціях соціальних ризиків; робити світоглядні і методологічні висновки на основі отриманих знань; здійснювати диференційний підхід до віруючих залежно від їх релігійних поглядів; працювати з науковою і суспільно-політичною літературою; сприяти розвитку гуманітарного і соціального забезпечення діяльності підрозділів Національної гвардії України у повному обсязі своїх функціональних обов'язків.

Володіти: основними категоріями філософії, загальнологічними і філософськими методами пізнання, практичними навиками філософськометодологічного аналізу сучасного інформаційного, технократичного суспільства та його військової сфери; навиками раціонального міркування, абстрактного та критичного мислення; визначати спрямованість та ціннісні орієнтації релігійних систем, передбачати можливі наслідки впливу релігії на світогляд та поведінку людини; навичками самоаналізу та самовдосконалення;

3. Зміст навчальної дисципліни (анотація навчальної дисципліни).

Робота із значними масивами інформації, її видобування та критичне переосмислення під час опрацювання наукової літератури та Інтернет-джерел, підготовка презентацій та виступів до семінарських та групових занять, участь у дискусіях, підготовка та захист індивідуального науково-дослідного завдання, виступи на науково-практичних конференціях у межах опанування дисципліни «Філософія» дозволяють курсантам формувати компетентності, що забезпечують якість їх подальшої освітньої та військово-професійної діяльності.

Основними видами навчальних занять з даної дисципліни є лекції, семінарські, практичні та групові заняття. Курсанти виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими ними індивідуально або у складі груп аналізу проблем; беруть участь у дискусіях, бесідах, діалогах, роботі науково-практичних конференцій.

Зміст дисципліни:

Філософія як світоглядна система. Історичні типи світогляду, його структура та роль в житті людини і суспільства. Сутність, предмет, функції та етапи розвитку філософії. Методологічні проблеми пізнання, проблема істини, категорії та принципи діалектики як філософського вчення про розвиток і зв'язки. Логіка та критичне мислення як логічна рефлексія, основні форми та закони логічного мислення. Технології формування критичного мислення військового фахівця. Проблеми буття та матерії, філософія свідомості. Світ людини та особистісні виміри людського – духовність, свобода, творчість, моральність. Гендерна філософія: маскуліність і фемінність. Філософія культури, етноантропологія, архетипи національної культури. Проблема соціалізації людини та формування ціннісних, політико-культурних, моральноетичних орієнтацій військовослужбовця. Соціальна філософія, суспільство та аналіз суспільних процесів, філософсько-теоретичне розуміння політики. Релігія як предмет філософського осмислення, сутність та зміст основних світових релігій. Особливість релігійних конфесій і сучасних релігійних процесів в Україні, релігія та військова діяльність. Філософські проблеми війни, миру та армії

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання полягає у самостійному проведенні дослідження, з урахуванням наукових інтересів, індивідуальних здібностей та особливостей курсантів, оформлених у вигляді наукового реферату, тез доповідей та виступів на науково-практичних конференціях, що формує філософсько-методологічну культуру курсантів та навики науково-дослідницької діяльності.

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	сем. прак	с.р. к.в.	к.р. груп.	сам.роб.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Предмет, функції та основні етапи розвитку філософії						
Заняття 1. Групове заняття. Філософія, коло її проблем і роль в суспільстві. 1. Деякі особливості вивчення філософії.	2				2	
Заняття 2. Лекція. Філософія, коло її проблем і роль в суспільстві. 1. Філософія, її предмет і функції. 2. Філософія і світогляд. Культурно-історичні передумови зародження філософії.	2	2				
Заняття 3. Лекція. Виникнення та історичні типи філософії. 1. Основні етапи розвитку філософії і їх особливості. 2. Становлення і розвиток філософської думки в Україні.	2	2				
Заняття 4. Семінар. Виникнення та історичні типи філософії. 1. Предмет, функції та культурно-історичні передумови зародження філософії. 2. Основні етапи розвитку філософії і їх особливості. 3. Філософська думка в Україні. Філософія Г.С. Сковороди.	2		2			
Разом за змістовим модулем 1	8	4	2		2	
Змістовий модуль 2. Сутність, механізм та методи філософського пізнання						
Заняття 1. Лекція. Проблеми гносеології. 1. Пізнання як відображення дійсності. 2. Механізм процесу пізнання. 3. Проблема істини у філософії.	2	2				
Заняття 2. Лекція. Проблеми гносеології. 1. Наукове і буденне пізнання.	2	2				

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	сем. прак	с.р. к.в.	к.р. груп.	сам.роб.
2. Методологія і методи пізнання. 3. Практика як спосіб пізнання й відношення до світу.						
Заняття 3. Лекція. Методи філософського пізнання. 1. Історичні форми діалектики і її альтернативи. 2. Діалектика як система, її принципи, закони і категорії.	2	2				
Самостійна робота. Проблеми гносеології. 1. Пізнання як творчість. 2. Проблема творчості в історії розвитку філософської мисли. 3. Форми та різновидності творчості.	12					12
Заняття 4. Семінар. Проблеми гносеології. 1. Проблема пізнання в філософії; 2. Поняття методу і методології; 3. Діалектика як система, її принципи, закони і категорії.	2		2			
Разом за змістовим модулем 2	20	6	2			12
Змістовий модуль 3. Формальна логіка						
Заняття 1. Лекція. Логіка. 1. Предмет і значення логіки. Основні форми і закони логічного мислення. 2. Логічні основи теорії аргументації. Логічна компетентність та критичне мислення.	2	2				
Самостійна робота. Логіка. 1. Складні і складноскорочені силогізми. 2. Інші види опосередкованих дедуктивних умовиводів 3. Умовні умовиводи.	12					12
Заняття 2. Семінар. Логіка. 1. Логіка як наука. 2. Основні форми мислення: поняття, судження, умовивід.	2		2			

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	сем. прак	с.р. к.в.	к.р. груп.	сам.роб.
3. Закони логіки. Доведення і спростування. 4. Суперечка, її види та форми. Поради полемісту.						
Заняття 3. Логіка. Контрольна робота, МК.	2				2	
Разом за змістовим модулем 3	18	2	2		2	12
Змістовий модуль 4. Онтологія						
Заняття 1. Лекція. Онтологія. 1. Проблеми буття та матерії в філософії. 2. Суть, походження та структура свідомості. 3. Суспільна свідомість і її структура.	2	2				
Заняття 2. Семінар. Онтологія. 1. Категорія буття, її суть і специфіка. Формування науково - філософського поняття матерії. 2. Суть і структура свідомості. 3. Поняття суспільної свідомості і її структура.	2		2			
Разом за змістовим модулем 3	4	2	2			
Змістовий модуль 5. Філософська антропологія						
Заняття 1. Лекція. Філософська антропологія. 1. Формування концепції людини в історії філософії. Природа і суть людини, її гендерні характеристики. 2. Особистість як умова реалізації людини в системі соціальних відносин.	2	2				
Заняття 2. Лекція. Філософська антропологія 1. Природа цінностей і їх класифікація. 2. Культура як міра розвитку людини.	2	2				
Заняття 3. Семінар. Філософська антропологія	2		2			

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	сем. прак	с.р. к.в.	к.р. груп.	сам.роб.
1. Природа і суть людини, її гендерні характеристики. Особистість як умова реалізації людини в системі соціальних відносин. 2. Сутність цінностей та їх класифікація 3. Культура як міра розвитку людини.						
Разом за змістовим модулем 4	6	4	2			
Змістовий модуль 6. Соціальна філософія						
Заняття 1. Лекція. Соціальна філософія 1. Суспільство як підсистема об'єктивної реальності. 2. Основні передумови існування та розвитку суспільства: природа і народонаселення	2	2				
Заняття 2. Лекція. Соціальна філософія 1. Матеріальне виробництво - основа суспільного життя. 2. Поняття про політику і політичну систему суспільства.	2	2				
Самостійна робота. Соціальна філософія 1. Форми організації суспільного буття. 2. Філософія історії.	12					12
Заняття 3. Семінар. Соціальна філософія 1. Природа і народонаселення як передумова людського буття і предмет філософського осмислення. 2. Взаємозв'язок основних сфер життєдіяльності людей і їх характеристика.	2		2			
Разом за змістовим модулем 6	18	4	2			12
Змістовий модуль 7. Історія і теорія вірувань та релігій						
Заняття 1. Лекція. Історія розвитку вірувань та релігій. 1. Суть, походження, загальна характеристика та класифікація релігій. 2. Буддизм, віровчення та культ.	2	2				

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	сем. прак	с.р. к.в.	к.р. груп.	сам.роб.
3. Християнство як світова релігія						
Заняття 2. Лекція. Історія розвитку вірувань та релігій. 1. Основні напрями християнства. 2. Іслам: походження та основні догмати	2	2				
Заняття 3. Лекція. Релігія в Україні. 1. Сутність та зміст поняття “свобода совісті”. 2. Релігійні об’єднання та організації в Україні.	2	2				
Заняття 4. Семінар. Історія розвитку вірувань та релігій. 1. Суть, походження та загальна характеристика релігій. 2. Сутність та зміст поняття “свобода совісті”. 3. Релігійні об’єднання та організації в Україні.	2		2			
Разом за змістовим модулем 7	8	6	2			
Змістовий модуль 8. Філософські проблеми війни, миру та армії						
Заняття 1. Лекція. Філософські проблеми війни, миру та армії. 1. Війна як соціально-політичне явище. 2. Виникнення і сутність армії. Мир як основа існування людської цивілізації.	2	2				
Заняття 2. Семінар. Філософські проблеми війни, миру та армії. 1. Виникнення, сутність і характер війн. 2. Армія, її виникнення і сутність. 3. Основні вияви кризи людської цивілізації та проблема миру в сучасних умовах.	2		2			
Разом за ЗМ 8.	4	2	2			
Залік за дисципліну	4				4	
Усього годин за дисципліну	90	30	16		8	36

5. Самостійна робота.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час вільний від навчальних занять за розкладом. Без систематичної, безперервної самостійної роботи здобувачів вищої освіти протягом всього періоду навчання неможливо засвоєння ними програмного матеріалу. Час для самостійної роботи відводиться розпорядком дня, крім того, вона може передбачатися також розкладом занять.

Викладач організує методичне керівництво та забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

- подає рекомендації з методики вивчення дисципліни та окремих питань, видає завдання та контролює їх виконання;
- застосовує такі методичні прийоми викладення навчального матеріалу, які орієнтують здобувачів вищої освіти на роботу з літературою та самостійне здобування знань;
- аналізує та узагальнює досвід самостійної роботи здобувачів вищої освіти щодо вивчення матеріалу і вносить корективи у завдання; планування самостійної роботи здійснюється індивідуально кожним здобувачем вищої освіти.

При самостійному опрацюванні питань здобувачі вищої освіти використовують рекомендовану літературу та можуть використовувати додаткову літературу, періодичні видання та ресурси INTERNET.

Відпрацювання навчальних питань самостійної роботи необхідно проводити, використовуючи навчально-методичні рекомендації для самостійної роботи курсантів з навчальної дисципліни, розміщені в системі дистанційного навчання: <http://sdn.ivc.com/>

Самостійно отримані теоретичні знання здобувач вищої освіти має використати за відповідною тематикою під час участі у проведенні семінарського заняття на репродуктивному/конструктивному/творчому рівнях відповідно форм та методів проведення заняття.

Перелік тем, які здобувач повинен вивчити самостійно (з рекомендованою літературою):

1. Проблеми гносеології. [1., Зм. 2, с.62-120]
2. Логіка.[1., Зм.3., с. 120-149]
3. Соціальна філософія.[1.с.Зм.7, с.228-246]

6. Політика курсу та оцінювання.

Політика курсу.

- Курс передбачає навчання у складі навчальної групи – лекції, групові, практичні та семінарські заняття. Самостійна робота може бути як у складі навчальної групи, так і індивідуальною.

- Завдання на самостійну підготовку, групові та семінарські заняття є обов'язковими для виконання.

- Атмосфера аудиторії передбачає відкритість, доброзичливість, здатність до творчого пошуку, стимулює креативність та системність мислення курсантів, сприяє формуванню філософсько-методологічної культури мислення.

- Усі учасники навчального процесу дотримуються академічної доброчесності. Плагіат у виступах не допускається.

- Під час навчання курсанти додержуються принципів толерантності та гендерної рівності, уникають та застерігають колег від порушень норм доброчесної поведінки, зокрема, проявів сексизму та екстремізму, під час виступів дотримуються вимог щодо ведення дискусій.

- Викладач вітає творчу активність курсантів за тематикою курсу, виявлену при підготовці презентацій, у виступах на конференціях, диспутах, при написанні індивідуального науково-дослідного завдання. Це враховується у результатах підсумкового оцінювання за наявності звітної матеріалу (відео, збірник праць, сертифікат учасника конференції тощо).

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Застосовуються наступні форми контролю якості одержаних здобувачами вищої освіти знань:

- поточні опитування та оцінювання правильності виконаних завдань під час проведення практичних занять;
- рубіжний (модульний) контроль під час проведення практичних занять
- підсумковий контроль залік.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на групових заняттях шляхом усного або письмового опитування. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, вміння аргументовано довести та відстояти власну позицію шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, запропоновані викладачем для обговорення, проведення дискусії з проблем філософії. На практичних заняттях оцінюється здатність курсантів на практиці реалізувати набуті під час навчання теоретичні знання.

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у ході виконання завдань забезпечення військ (сил), вирішення яких надасть можливість створити сприятливі умови для дій	Частково, під час семінарських та практичних занять. Опосередковано, під час модульного контролю.	Модульний контроль.

	військ в різних умовах обстановки, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.		
ЗК01	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Частково, під час семінарських, практичних та групових занять. Опосередковано, під час модульного контролю.	Поточне, модульний контроль, підсумкове (залік)
ЗК05	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання.	Поточне, модульний контроль.
ЗК11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Часткове, під час семінарських, практичних та групових занять. Опосередковано, під час виконання доповідей на семінарських та групових заняттях, науково-практичних конференціях, модульного та підсумкового контролю.	Поточне, модульний контроль, підсумкове (залік)
СК22	Здатність опановувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел.	Опосередковано, під час виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації, необхідної для підготовки доповідей та повідомлень на семінарських та групових заняттях, науково-практичних конференціях. Опосередковано, під час навчання.	Поточне, самооцінювання, зворотний зв'язок.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Рубіжне оцінювання здійснюється під час семінарських та практичних занять за змістовими модулями 1-8.

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Знання та правильне використання концептуальних підходів, базових теорій та категоріального апарату філософії та соціології;
- Активність курсанта на заняттях: участь у дискусіях, бесідах, діалогах;
- Повнота, достовірність та актуальність інформації щодо розкриття теми;
- Творчість, самостійність та системність мислення;
- Здатність аргументовано відстоювати обрану позицію, культура ведення дискусії;
- Якість підготовленої презентації.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Метою заліку є контроль ступеню засвоєння курсантами теоретичного матеріалу та опанування ними практичних навиків щодо змісту дисципліни.

На заліку оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (A), якщо обидві оцінки «відмінно» (A).

«Добре» (B), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (B);
- обидві оцінки «добре» (B).

«Добре» (C), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (C) або «задовільно» (D або E);
- обидві оцінки «добре» (B або C).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);
- одна оцінка «добре» (B або C), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

При проведенні заліку у формі комп'ютерного тестування оцінка за тестові завдання виставляється:

«Відмінно» (A), якщо надано понад 90% правильних відповідей;

«добре» (B), якщо надано 82-89% правильних відповідей;

«добре» (C), якщо надано 75-81% правильних відповідей;

«задовільно» (D), якщо надано 66-74% правильних відповідей;

«задовільно» (E), якщо надано 60-65% правильних відповідей;

«незадовільно» (FX), якщо надано 35-59% правильних відповідей;
«незадовільно» (F), якщо надано 1-34% правильних відповідей.

Підсумкова оцінка формується через розподіл балів між поточним контролем та заліком у співвідношенні 40% оцінки за поточний контроль під час групових, практичних та семінарських занять 60% за результати заліку.

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Знання здобувачів вищої освіти оцінюються за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою академії.

Загальні критерії оцінювання знань та їх відповідність шкалам оцінювання наведені у табл. 2.

Таблиця 2

За шкалою ECTS	За національ ною шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
A "Відмінно"	Відмінно	90-100	Здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82-89	Здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C "Добре"		75-81	Здобувач вищої освіти виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив

За шкалою ECTS	За національ ною шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
			низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
D "Задовільно"	Задовільно	66-74	Здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60-65	Здобувач вищої освіти виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35-59	Здобувач вищої освіти має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою

За шкалою ECTS	За національ ною шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
			завдань.
F "Незадові льно"		1-34	Здобувач вищої освіти не мав знань зі значної частини матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

8. Рекомендована література.

Базова

1. Філософія. Навчальний посібник / Гегечкорі О.В., Ващенко І.В., Непіпенко Л.П., Семенов С.С., Соколовська Ю.В., Васильченко Р.В. – Харків: НАНГУ, 2019 – 400 с.
2. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навчальний посібник. Видання друге, перероблене та доповнене - К.: Центр навчальної літератури, Інкос, 2006
3. Філософія: Навч. посіб. / Л.В.Губерський, І.Ф.Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. - 5-те вид., випр. і доп. - К.: Вікар, 2005

Допоміжна

1. Конституція України
2. Бандурка О.М., Тягло О.В. Курс логіки: Підручник. – Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 1999
3. Горлач М.І., Кремень В.Г., Ніколаєнко С.М., Требін М.П. та ін. Основи філософських знань: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008.
4. Жеребкін В.Є. Логіка: підруч. для юрид. вузів і фак. – Харків: Основа, 1995
5. Естетика. Під загальн.ред. Л.Т. Левчук. К., 2000
6. Естетика. Навчальний посібник./М.П. Колесников, О.В. Колесникова, В.О. Лозовой та ін.; За ред. В.О. Лозового.-К., 2003
7. Збірник вправ і задач з логіки: Методичні рекомендації / Укл. С.Ф. Марценюк. – К.: Вища школа, 1991
8. Історія української філософії. Ю.О. Федів, Н.Г. Мозгова. Навчальний посібник. Видавництво Україна.-Київ, 2000
9. Ішмуратов А.І. Вступ до філософської логіки: Підручник для студентів і аспірантів. – К.: Жабрис, 1997
10. Лубський В.І. Релігієзнавство: Підручник. - К.:Вілбор, 2003
11. Малахів В.А Етика: Курс лекцій: Навч. посібник. К.: Либідь, 2002
12. Петрушенко В.Л. Філософія. Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації.- К.: Каравела, 2001

13. Причепій Є.М., Черній А.М, Чекаль Л.А. Філософія. Підручник.— К.: Академія, 2008.
14. Непіпко Л.П. Війна та релігія. ВІ МВС України. 2003.
15. Релігієзнавство: Навч. посібник/За ред. С.А. Бублика. -К.: Юрінком інтер, 2003.
16. Релігієзнавство. Навчальний посібник / Гегечкорі О.В., Непіпенко Л.П., Семенов С.С., Соколовська Ю.В. – Харків: НАНГУ, 2018. – 209 с.
17. Релігієзнавчий словник /За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика.- К.: Четверта хвиля, 1996
18. Сучасна соціальна філософія: Курс лекцій, вид. друге, випр. / Андрущенко В.П., Михальченко М.І. - К.: Генеза, 1996
19. Тофтул Н.Т. Логіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академія, 1999
20. Філософія. Підручник. За загальною редакцією проф. М.І. Горлача, проф. Є.М. Мануйлова. Харків. 2001
21. Філософія: підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. – Х. : Право, 2014
22. Щерба С.П., Тофтул М.Г. та ін. Філософія: короткий виклад: Навч. посібник. – К.: «Кондор», 2003